

El crit i el consol

Estimats tots!

També aquest any tan particular i dramàtic per al món, per a l'Església i per a les nostres comunitats, arriba el temps d'Advent i Nadal que renova en nosaltres el desig que el Senyor Jesús sigui per a tots l'Emmanuel, el Déu-amb-nosaltres, fonament de la nostra esperança i portador de consol amb la seva presència. Em sembla doncs útil meditar amb vosaltres precisament sobre la presència de Crist que consola els nostres cors.

“No ploris”

«Jesús se n'anà en una vila anomenada Naïm. L'acompanyaven els seus deixebles i molta gent. Quan s'acostava al portal de la vila, es trobà que duïen a enterrar un mort, fill únic d'una dona que era viuda. Molta gent del poble acompanyava la mare. Així que el Senyor la va veure, en sentí compassió i li digué: “No ploris!”». (Lc 7,11-13)

Sempre m'impresiona la manera com Jesús expressa la seva compassió envers aquesta dona. M'impresiona que digui de seguida “No ploris!”, sense preàmbuls, sense burxar en el sofriment d'aquesta dona, en la tragèdia que la colpeix. No entra en diàleg amb ella, no li demana res. Veu tan sols la realitat present d'una dona sola que duu a enterrar un noi ben jove. Potser ningú no ha informat Jesús de la situació familiar d'aquesta dona. Jesús veu que avança tota sola, sense un marit o altres fills prop d'ella per consolar-la. Està sola amb el seu immens dolor. Jesús veu aquesta realitat. No li cal veure res més, tot i que sap llegir en els cors, sap escrutar el passat i el futur de qualsevol persona que li surt a l'encontre. En té prou d'aquest present de dolor per abraçar aquesta persona amb la seva gran compassió. La compassió és autèntica quan s'adreça a un dolor actual, a un cor que plora ara, que tal volta es desespera ara. Jesús no té compassió d'una història dolorosa, sinó d'un cor que sofreix ara, encara que aquest cor dugui escrita tota una història de dolor, de solitud, d'esperances defraudades, com l'última esperança que aquesta dona podia haver posat en el seu únic fill després de la mort del marit. A Jesús li basta la realitat d'un cor que sofreix davant d'ell, en aquest instant.

És així com Jesús es compadeix eternament de tot el món, perquè veu en tot instant el sofriment actual de cada cor. La compassió és l'adhesió del cor a la passió del cor de l'altre.

Però no n'hi ha prou amb la compassió. El cor que sofreix té necessitat de **consol**. En la compassió hom sofreix amb l'altre, però això es podria reduir a un sentiment que, al capdavall, deixa l'altre tot sol amb el seu dolor. El consol és una relació; és, etimològicament, un "estar amb aquell que està sol", és una companyia. "Soc amb tu que sofreixes": és això el que expressa el consol.

Ara, Jesús, abans del miracle, expressa el seu consol a la viuda de Naïm amb una paraula aparentment brusca i freda, que sembla quasi una ordre, per posar fi ràpidament al dolor d'aquella dona: "No ploris!". Certament ho ha dit amb dolcesa, tal volta amb llàgrimes als ulls, com quan plorà per Jerusalem (Lc 19,41) o davant el sepulcre de Llätzer (Jn 11,35). Però aquesta paraula tan directa, està plena d'autoritat (de fet, Lluc no diu "Jesús", sinó "el Senyor"), ens recorda quelcom essencial: només Jesucrist pot dir una paraula així, només Crist pot expressar així la compassió i el consol.

Dues hores de plor

Fa prop d'un mes tornava en tren d'Alemanya. Un llarg viatge de 12 hores. Entre Frankfurt i Friburg de Brisgòvia, quan em vaig asseure al meu lloc, vaig sentir darrere meu algú que somicava d'una manera estranya. Després, de cop i volta, vaig comprendre que era un home jove que plorava, de vegades molt fort, tant que al vagó tothom n'estava desconcertat. Vaig sentir que una dona jove, que per casualitat es trobava al seu costat, provava de consolar-lo amb molta delicadesa, preguntant-li per la raó del seu dolor. Vaig comprendre que aquest jove tornava urgentment a casa seva on havia mort el seu germà, o, si més no, es trobava en una situació desesperada. No em vaig posar al seu costat per consolar-lo directament, ja que aquella noia ho feia molt bé. Ho hauria volgut fer, i quasi em sentia en el deure de fer-ho, però a banda d'un breu contacte en el qual ens donàrem la mà i ens miràrem als ulls a través de l'espai entre els dos seients, la situació no m'ho va permetre. Aleshores vaig comprendre que se'm demanava una altra cosa: la pregària, una pregària insistent i impotent, refiada només de la tendresa del Pare, de la compassió del Fill i de la consolació del Paràclit.

Durant dues hores el plor d'aquest home i la meva pobra pregària van viatjar plegats, en un lligam molt més estret que si l'hagués pogut abraçar, consolar-lo amb gestos i amb paraules. No podia fer altra cosa, no em podia ocupar en cap altra cosa. Era com si el seu dolor l'haguessin posat a les meves mans i jo el posés davant el Senyor.

Durant aquelles dues hores vaig comprendre què és la pregària, i en particular la vocació monàstica, com no ho havia entès mai amb 61 anys de vida i 36 al monestir. Ens és donat i se'ns demana de consolar el món amb el consol que només Déu ens pot donar, que només Déu ens pot oferir. I en aquell tren vaig ser posat en un lloc en el qual qualsevol temptativa d'un consol que vingués de mi era abocada al fracàs, del tot impotent. Però al mateix temps era com si jo fos responsable de transmetre a aquell cor trencat el consol de Crist. Jesús ens crida, certament, a expressar també amb

gestos i amb paraules el seu consol al món. Ens recorda, però, que només Ell sap i pot consolar el cor de l'home, ell que ha format el cor humà i en sap tota la joia i tot el dolor. Fins i tot quan ens és demanat i podem expressar-nos amb gestos i amb paraules, el nostre consol només té sentit i produeix efecte si transmet la compassió de Crist.

Ho expressa bé sant Pau quan escriu als Corintis: “Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, Pare entranyable i Déu de tot consol. Ell ens conforta en totes les nostres adversitats, perquè nosaltres mateixos, gràcies al consol que rebem de Déu, sapiguem confortar els qui passen alguna pena.” (2 Co 1,3-4)

El consol de la humanitat —i tant com en necessita el món en aquest any d'epidèmia i de tantes altres proves!— arriba per *transmissió*, la transmissió d'una experiència de consol que hom ens dona i demana que fem primer nosaltres, per poder-la donar a tothom.

No recordo ara quin pare va escriure que la pregària dels monjos, sobretot en les vigílies nocturnes, és com una mare que es lleva de nit, en sentir plorar el seu fillet, per consolar-lo. És potser sobretot això el que estem cridats a recuperar mitjançant una profunda renovació de la nostra vocació cristiana i monàstica. Davant les llàgrimes del món, Jesús ens crida a ser servidors humils i dreturats del “No ploris!” que només ell pot dir al qui sofreix, al qui està sol, al qui ho ha perdut tot, fins i tot l'esperança.

Davant qualsevol dolor se'ns demana, doncs, d'oferir una companyia real, una amistat real, que tingui però el buf de la fe que sap que només Jesús pot tocar els cors esbocinats i consolar-los. Aquest buf és la pregària, la súplica explícita i mendicant del consol de Crist, de l'Esperit Paràclit, que en la seqüència de Pentecosta invoquem com a “Pare dels pobres” i “òptim Consolador”.

Aquell dia, al tren, vaig repensar una frase d'Isaac de Nínive que m'acompanya des de fa molts anys: “En la fatiga de la pregària i l'atenció del cor, uniu-vos als cors afligits, i s'obrirà davant el que demaneu una font de compassió” (*Discursos ascètics*, 30).

L'autèntica renovació

A partir d'aquesta experiència al tren entre Frankfurt i Friburg de Brisgòvia vaig començar a pregar d'una manera nova. Cada pregària litúrgica, cada salm, començaren a ressonar dintre meu d'una manera diferent obrint-se a nous horitzons. La pregària cristiana sempre ens fa cridar a Déu per obtenir allò que només ell pot i vol donar-nos. L'home, sigui el que sigui el que demana, en el fons demana sempre el consol de Déu. Demana sempre que Déu estigui al seu costat, que no l'abandoni, que vagi amb ell pels camins de la vida, que li faci costat en la prova, en qualsevol “vall tenebrosa”, en qualsevol “ombra de mort” que li calgui travessar i on se senti sol (cf. Sl 22,4).

Aquesta consciència, que és una manera d'estar davant Déu, és el secret de qualsevol renovació. El qui afronta amb fe la prova actual de la humanitat s'adona que no té sentit esperar res de nou que no vagi lligat al consol que Déu ofereix al món en Crist mort i ressuscitat, en Crist present entre nosaltres i que camina amb nosaltres.

L'Església, malgrat totes les seves pobres humanes, és el sagrament d'aquest consol, i no serà fidel a la seva missió si no prega i treballa per transmetre a la humanitat el consol de Déu en Crist. Només així es pot renovar el món, començant per nosaltres mateixos, per les nostres comunitats.

No havia parat esment al fet que a l'Apocalipsi Jesús diu: "Jo faig que tot sigui nou" (Ap 21,5), tot just després de la descripció de la nova Jerusalem on totes les llàgrimes són eixugades i tot dolor consolat per la presència i la companyia de Déu: «Aquest és el tabernacle on Déu habitarà amb els homes. Ells seran el seu poble i el seu Déu serà Déu que és amb ells. Eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls, i no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni sofriment. Perquè les coses d'abans han passat. I el qui seu al tron va afirmar: "Jo faig que tot sigui nou.» (Ap 21,3-5a)

Crist fa noves totes les coses per mitjà del consol. Ho farà totalment a la fi dels temps, però aquesta renovació escatològica comença aquí i ara, cada vegada que les llàgrimes del dolor humà són eixugades. La pregària que demana el consol del Senyor, el gest i la paraula que el transmeten en totes les situacions en què el dolor humà emergeix davant nostre, anticipen i urgeixen la renovació total del món en Crist.

Identificats amb Jesucrist

Sant Gregori Nazianzè, comentant el verset del salm 8: "Què és l'home, perquè te'n recordis?" (8,5), es pregunta: "Quin és aquest misteri tan nou i tan gran que envolta la meua existència? Ja que soc petit i alhora gran, humil i, tanmateix, excels, mortal i immortal, terrenal i, ensems, celestial?". I troba la resposta en l'encarnació redemptora del Fill de Déu: "Déu ha assumit plenament la nostra humanitat i s'ha fet pobre per fer ressorgir la carn, salvar-ne la imatge primitiva i restaurar així l'home perquè esdevinguem una sola cosa amb Crist. Ell s'ha comunicat totalment a nosaltres. Tot allò que ell és ha esdevingut totalment nostre. Som ell en tots els aspectes." (*Discursos* 7,23)

Aquest ha de ser el gran estupor enfront de nosaltres mateixos i de qualsevol home: el fet que l'encarnació, la mort i la resurrecció de Crist ens permeten dir: "Som ell en tots els aspectes". En tots els aspectes de la nostra humanitat, àdhuc en el més petit i fràgil, nosaltres som ell i ell és nosaltres. No ho podem entendre, és un misteri, però ens és donat de viure'l, de fer-ne experiència, i aquesta experiència és una vida nova, una moral nova, una nova manera d'estar en relació amb Déu i amb tothom. La humanitat nova de Crist, aquella humanitat fascinant que ens mostren l'Evangelí i la vida dels sants, és possible per nosaltres perquè ell ens ha identificat amb ell, i és com si hi manqués només la nostra disponibilitat a adherir-nos a ell com a veritat total i plena de la nostra persona. Déu ens dona la vida per tal que puguem acollir en nosaltres la identificació amb Crist que completa la nostra humanitat. És un camí, perquè la nostra llibertat no es fa a batzegades, sinó anant pas a pas. És important, però, saber que aquest és el camí, i que el destí, la meta, ja han estat acomplerts, com diu sant Gregori de Nazianç, en Déu que "ha assumit plenament la nostra humanitat".

Però si se'ns enduu el nostre destí d'identificació amb Crist, és important que, amb l'ajut de l'Església, mirem com Crist ha volgut estar present enmig nostre. L'Església

ens presenta Crist, ens posa en presència del Senyor, en tots els aspectes de la seva vida, i de la nostra, perquè siguem enduts i ajudats a adherir-nos a la identificació amb ell. Pensem només en com el Papa Francesc ens demana un camí de conversió a la fraternitat universal posant-nos, en l'encíclica *Fratelli tutti*, davant la imatge del Crist bon Samarità. És una icona d'humanitat veritable, d'humanitat plena, identificada en tots els aspectes a Crist que ha vingut a consolar tothom.

Per això, fins i tot quan manquem greument en això, quan amb el pecat ens dissociem de la bellesa del model que és Jesús per nosaltres, —i ho fem tantes vegades cada dia!—, la veritable correcció de l'Església no consisteix a furgar en el fang del nostre mal, en la lletjor del nostre minvar en Crist, sinó en el posar-nos davant els ulls i el cor l'altíssima bellesa del Senyor que és la seva misericòrdia, la seva tendresa paternal, totalment transparent a la bondat del Pare.

“T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i entesos. Sí, Pare, així t'ha plagut de fer-ho. El meu Pare ho ha posat tot a les meves mans. Ningú no coneix el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar. Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar. Accepteu el meu jou i feu-vos deixebles meus, que sóc mansuet i humil de cor, i la vostra ànima trobarà repòs” (Mt 11,25-29).

Jesús ens atreu a una plenitud d'humanitat que és una mansuetud i humilitat de cor que manifesta el Pare i transmet tot el bé que el Pare dona al món, això és el Fill mateix i l'Esperit Paràclit.

La pregària i la comunió fraterna no són aleshores només bones pràctiques farisees per sentir-nos en regla, sinó l'adhesió a la humanitat nova que ens és donada en la identificació amb Crist, Fill de Déu. La relació amb Déu i la relació amb el proïsme són la dimensió essencial i substancial en la qual som cridats a fer experiència que “en tots els aspectes nosaltres som ell”.

El crit de la demanda

En la mort de Llätzer i davant el dolor de les seves germanes, el consol de Crist s'expressa en les dues dimensions d'una profunda pregària al Pare i d'una real companyonia envers les persones amigues que sofreixen. Per transmetre el consol de Crist, l'Església ens educa per viure una pregària autèntica i una companyonia real, encarnada, com la de Jesús. El consol es transmet com el donava Jesús durant la seva missió terrenal: amb una presència real envers les persones, una presència, però, que espera rebre-ho tot del Pare. En ell aquestes dues presències, envers el Pare i envers els altres, no es trobaven mai dissociades, ja que constituïen la unitat relacional de la seva persona.

Jesús no dissociava la comunió amb Déu de la comunió amb el proïsme. Eren en ell expressió d'un únic Cor, d'un únic amor. També l'Església és cridada sempre a no dissociar el compromís de la pregària del compromís de la proximitat fraterna, i a educar-nos a viure aquesta unitat que ens permet d'adherir-nos a Crist, de ser com ell, d'identificar-nos amb ell.

M'he adonat fa poc de la manera tan superficial i distreta amb què recitava la pregària del *Parenostre*. El resem moltes vegades al dia, perquè és la pregària que Jesús ens ha ensenyat, el compendi de tota la pregària cristiana, de tota la pregària bíblica. Però m'he adonat també que la distracció en la recitació del *Parenostre* no rau tant en el no pensar en allò que dic, sinó en el no *demanar* allò que dic. La distracció, la superficialitat en la pregària, no són una qüestió de conceptes i de paraules en què hom pensa, ni tan sols una manca de sentiments de fervor; la distracció i la superficialitat es donen quan les paraules de la pregària no són un crit de súplica, no demanen res, no esperen res. Així doncs, he començat a pregar el *Parenostre* accentuant els verbs de demanda que aquesta pregària ens fa dir:

“Pare nostre, que esteu en el cel: **sigui santificat** el vostre nom; **vingui** a nosaltres el vostre Regne; **faci's** la vostra voluntat, així a la terra com es fa en el cel. El nostre pa de cada dia, **doneu-nos**, Senyor, el dia d'avui; i **perdoneu** les nostres culpes, així com nosaltres perdonem els nostres deutors; i **no permeteu** que nosaltres caiguem a la temptació, ans **deslliureu-nos** del mal.”

I de cop i volta, era com si el *Parenostre* tornés a ser pregària, la meva pregària i la pregària de tota la humanitat que té necessitat de Déu, del Pare. El que fa realment nostre el que diem és essencialment la demanda, el crit de súplica, el crit que pidola. Ja que és com unir la paraula que pronunciem a l'abisme de la nostra veritable necessitat, que pot ser una ferida, un dolor, una mancança, però també el bé que volem pels qui estimem. Aquest abisme, però, és sempre el del nostre cor que s'expressa i es dilata en la pregària. Com més la pregària expressa una necessitat punyent i gran, capaç de dilatar-se a tota la humanitat, es torna menys superficial, menys distreta. La necessitat que ens fa cridar no és mai superficial. El nostre cor i el cor del món no són mai superficials. És superficial no pregar a partir d'aquest abisme. La pregària esdevé profunda si el crit que expressa ressona del profund d'una necessitat que ens fa sentir abandonats si un Altre no respon. Per això la pregària profunda, autèntica, humana, és sempre l'expressió d'una necessitat de consol, d'aquell consol que només un “Déu-amb-nosaltres” ens pot donar.

També els salms, que profunds es tornen quan en subratllem la demanda! Els salms són escola de pregària perquè ens ensenyen a demanar verament, a cridar verament envers Déu. “Des de l'abisme et crido, Senyor!” (Sl 129,1). També Jesús, quan cita un salm a l'Evangelí, ho fa cridant: «Cap a les tres de la tarda, Jesús va exclamar amb tota la força: [...] “Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?”» (Mt 27,46). Crida un abandó, crida per demanar la presència del Pare, el consol del Pare per a la seva solitud abismal d'un “home de dolors” carregat amb el pecat de tota la humanitat.

La llibertat de demanar

Els salms, com tota la pregària de l'Església, ens eduquen per comprendre que el crit activa la nostra llibertat. L'home pot haver perdut totes les seves llibertats, però no perd mai la de cridar, i quan el crit s'eleva, la llibertat ressorgeix, encara que sigui impotent. Nosaltres no posseïm la llibertat com un poder de fer-ho tot, sinó que tenim sempre la llibertat de demanar-ho tot, la llibertat que reconeix que Déu ho pot tot, que del Pare ho podem obtenir tot, també la gràcia després del pecat, també la comunió després de la divisió, també la vida després de la mort.

Sant Benet era molt conscient del lligam entre pregària i llibertat. Quan parla de l'oratori del monestir, concedeix a cada monjo, que ha fet vot d'obediència total i de no fer res absolutament sense el permís de l'abat, la llibertat de poder entrar sempre a l'església per pregar: "*simpliciter intret et oret* — que entri senzillament i que pregui" (RB 52,4). No es pot negar a ningú la llibertat fonamental de demanar-ho senzillament tot a Déu. Perquè és una llibertat que Déu dona a l'home creant la seva llibertat a imatge de la seva, en diàleg amb la seva. Davant la pregària de senzilla demanda hi ha l'espai infinit de la llibertat de Déu que crea l'home a imatge del seu amor infinit, de la seva paternitat amorosa. El jardí on Déu col·loca Adam i Eva és un espai més espiritual que material en el qual l'ésser humà es troba en presència d'un Déu paternal i familiar, obert sempre a la relació amb la seva creatura i al diàleg amb ella.

D'aquest estar *simpliciter* davant de Déu, l'home se n'ha privat amb el pecat, però Déu no li ho ha llevat, i en Crist ha restaurat totalment la possibilitat incondicional d'"entrar" lliurement en aquest espai. Sant Benet sap que aquest espai és primordialment interior, si bé l'espai físic de l'oratori ens educa a descobrir-lo en nosaltres i entre nosaltres. En efecte, després d'haver indicat que el germà que vulgui pregar "entri senzillament i pregui", afegeix: "no amb esclats de veu, sinó amb llàgrimes i amb efusió del cor – *in lacrimis et intentione cordis*" (52,4). No cal emfasitzar artificialment la natura profunda de la nostra llibertat, que és ja un crit des del pregon del nostre cor, des del desig que és el nostre cor, sobretot quan experimenta la pròpia misèria, la tristesa profunda de trobar-se sol i abandonat perquè ha abandonat Déu. Les llàgrimes del cor són senzilles i profundes com les d'Adam; millor encara: com les llàgrimes d'un nen que enyora la seva mare.

Diu el salm 101 que Déu s'inclina des del cel "per escoltar el plany dels captius, per alliberar els condemnats a mort" (Sl 101,21). L'escolta de Déu a la nostra pregària, que tal volta és només un gemec, un sospir, és un espai d'alliberament, una possibilitat de ser lliures més enllà de qualsevol limitació a la nostra llibertat. Si fóssim realment conscients que la pregària és un espai de veritable llibertat, en el qual s'activa la nostra llibertat, o tal volta reneix, no "despatxaríem" amb tanta pressa les nostres pregàries, com per desempallegar-nos d'un deure molest. Més aviat voldríem pregar sempre, perquè l'home està fet naturalment per a la llibertat. Adam no va comprendre que Déu li havia donat la llibertat de *demanar-ho* tot, no la de *prendre-ho* tot. Perquè en el fet de prendre, la llibertat es redueix a la possessió, es redueix a allò que es posseeix, mentre que en la demanda la llibertat s'eixampla i roman oberta a l'acolliment del do, i, per tant, en l'agraïment, perquè Déu no posa mai límits als dons de la seva gratuïtat.

El cos de l'Esperit

Si hi ha aquesta ànima, si deixem que Crist alliberi el nostre crit al Pare, també la carn ressuscita, i el cos reviu.

«Llavors van treure la llosa. Jesús alçà els ulls i digué: "Pare, et dono gràcies perquè m'has escoltat. Ja sé que sempre m'escoltes [fet que implica que Jesús demana sempre!], però ho dic per la gent que m'envolta, perquè creguin que tu m'has enviat.»

Havent dit això, cridà amb tota la força: “Llàtzer, surt a fora!” I el mort sortí, lligat de peus i mans amb benes d’amortallar, i la cara lligada amb un mocador. Jesús els diu: “Deslligueu-lo i deixeu-lo caminar”.» (Jn 11,41-44)

El fruit de la súplica que demana al Pare l’Esperit és la vida del cos, la carn que reviu, la carn alliberada de la mort, tot i continuar lligada a la condició terrenal, “les benes d’amortallar”, que els altres han d’ajudar-nos a deslligar.

La vida de l’Església, i la nostra vida en l’Església, és l’adveniment sempre renovat de l’Esperit de Déu que ve per vivificar la carn humana, la carn de la nostra humanitat, ferida i morta pel pecat i per les seves conseqüències en nosaltres i en tot el món. Crist es va encarnar per mostrar-nos com la carn humana es pot tornar, per dir-ho així, cos de l’Esperit Sant. Què és la Pentecosta si no l’animació d’un cos eclesial en el qual l’Esperit de Déu verifica la presència de Crist en el món? I l’Esperit assumeix i anima la nostra carn per fer-ne Cos encarnat de Crist. Com s’esdevingué en Maria: “L’Esperit Sant vindrà sobre teu i el poder de l’Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit que naixerà serà sant i l’anomenaran Fill de Déu” (Lc 1,35).

És un misteri que no podem comprendre, però que estem cridats a viure, a deixar-lo advenir en nosaltres i entre nosaltres com en la Verge. El misteri cristià només es pot comprendre fent-ne experiència, perquè no és una idea sinó un esdeveniment. Davant la crisi humana general, més encara, *dins* d’aquesta crisi, com davant d’aquell noi que plorava al tren, la urgència, juntament amb el crit de la nostra llibertat impotent al Pare omnipotent, és que advingui una presència renovada de Déu en la carn del món, que l’Esperit Sant torni a animar el Cos de Crist per dir a Llàtzer que surti de la mort i per *tocar* el baiard del fill de la viuda de Naïm i fer-lo ressorgir (cf. Lc 7,14).

Aquesta és la gràcia i la urgència de i en l’Església, de la Pentecosta ençà: esdevenir Cos animat de l’Esperit Sant, com Jesús en Maria. Es tracta de donar cos al Paràclit, això és, al Consolador. Per això, davant les llàgrimes de la humanitat, la posició més autèntica és la pregària en el Cenacle, però també sortir al carrer per anunciar el Ressuscitat, duent al món, amb la veu i amb les obres, el buf de l’Esperit que fa present el Déu-amb-nosaltres.

Encarnar la trobada amb Crist

Què encarna l’Esperit en la nostra humanitat, feta de persones, de vida quotidiana i social? Què encarna el Paràclit en el nostre cos, en la nostra veu, en la nostra mirada? Encarna la trobada amb Crist, la presència de Jesús que surt a l’encontre de tothom, que entra en relació amb la humanitat donant resposta a tot el desig de cada cor.

Jesús va fer miracles de tota mena, però cada guarició o alliberació del dimoni satisfia el cor de les persones no tant, o no solament amb la salut o el benestar retrobats, o tal volta amb la vida ressuscitada, sinó sempre i només amb la trobada amb Crist mateix, amb la llum de la seva mirada. Els nou leprosos que no tornaren a Jesús es van acostar de ser guarits de la lepra. Només un va comprendre que el seu cor no buscava tan sols aquesta guarició, sinó el rostre d’aquell home que havia trobat (cf. Lc 17,11-19).

Quan l'Esperit Paràclit vivifica l'Església, ho fa transformant el grup de persones presents al Cenacle en cos que permet a tothom de trobar Crist. L'Esperit transfigura els nostres rostres en rostre de Crist, perquè fins i tot a través de la nostra carn miserable Jesús pugui donar resposta al desig de sentit i de bellesa que crema en el cor de cada ésser humà, sigui quina sigui la situació personal, social i cultural en què es trobi; que crema àdhuc sota les cendres de la mundanitat que tant ens distreu avui del nostre desig més autèntic.

L'Advent i el Nadal ens ajuden a recordar que l'Anunciació no va mai dissociada de la Visitació, perquè Déu s'encarna en nosaltres per fer-se la substància i la joia de cada trobada humana. «Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria, l'infant va saltar dins les seves entranyes, i Elisabet quedà plena de l'Esperit Sant. Llavors va exclamar amb totes les forces: "Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes!"» (Lc 1,41-42).

L'Esperit ens és donat per realitzar entre nosaltres la comunió que ell és en la Trinitat. El cos de l'Església és format pel Paràclit per tal que cada home pugui trobar i fer trobar als altres Jesucrist, i en ell el Pare. La fraternitat, a què el Papa Francesc ens crida intensament amb l'itinerari de consciència i conversió que il·lustra en l'encíclica *Fratelli tutti*, és el realitzar-se en nosaltres i entre nosaltres, i amb tothom, d'aquest misteri. Si la nostra vida cristiana i la vida de les nostres comunitats no serveixen per a això, no formen per a això, vol dir que no estan animades per l'Esperit de Crist, sinó per l'Esperit del món, que és sempre orgullós i tancat en si mateix, fins i tot quan pensa que és generós i útil per a tothom.

Sense la trobada amb Jesús no hi ha consol, perquè sense ell el cor es queda sol, privat de sentit i d'amor. Per això és important que en aquest temps de la història, tan confús i ple d'angoixes, visquem l'Advent i el Nadal escoltant, també per al bé de tota la humanitat, la invitació que Jesús mateix ens adreça a acollir amb certesa de fe la seva vinguda: "Redreceu-vos i alceu el cap, que el vostre alliberament s'acosta!" (Lc 21,28)

Que el goig nadalenc de poder trobar sempre Jesús il·lumini la nostra mirada sobre tothom i sobre tot i ens uneixi sempre més i més al voltant d'ell!

Bon i sant Nadal per a tots!

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori, abat general OCist